

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y HÀ NỘI
TRUNG TÂM ĐÀO TẠO RĂNG HÀM MẶT

RĂNG TRẺ EM

(DÙNG CHO SINH VIÊN RĂNG HÀM MẶT)

Chủ biên: TS. VÕ TRƯỞNG NHƯ NGỌC

GUYỄN
C. LIEU

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y HÀ NỘI
VIỆN ĐÀO TẠO RĂNG HÀM MẶT

RĂNG TRẺ EM

(DÙNG CHO SINH VIÊN RĂNG HÀM MẶT)

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

Chủ biên:

TS. VÕ TRƯỜNG NHƯNGỌC

Tham gia biên soạn:

ThS. TRẦN THỊ MỸ HẠNH

ThS. ĐÀO THỊ HẰNG NGA

TS. VÕ TRƯỜNG NHƯNGỌC

Thư ký biên soạn:

ThS.BS. LƯƠNG MINH HẰNG

LỜI GIỚI THIỆU

Nhân kỷ niệm 110 năm thành lập Trường Đại học Y Hà Nội (1902 – 2012), Viện Đào tạo Răng Hàm Mặt đã tổ chức biên soạn và cho ra mắt bộ sách giáo khoa dành cho sinh viên Răng Hàm Mặt. Trong bộ sách, các tác giả biên soạn theo phương châm: kiến thức cơ bản, hệ thống, nội dung chính xác, khoa học, cập nhật các tiến bộ khoa học, kỹ thuật hiện đại và thực tiễn Việt Nam. Nội dung của bộ sách được biên soạn dựa trên chương trình khung Đào tạo bác sĩ Răng Hàm Mặt của Bộ Y tế và Bộ Giáo dục – Đào tạo.

Bộ sách là kết quả làm việc miệt mài, tận tụy, đầy trách nhiệm của tập thể giảng viên Viện Đào tạo Răng Hàm Mặt, kể cả các giảng viên kiêm nhiệm. Chúng tôi đánh giá rất cao bộ sách này.

Chúng tôi trân trọng giới thiệu bộ sách này tới các sinh viên Răng Hàm Mặt và các đồng nghiệp cùng đồng đạo bạn đọc trong và ngoài ngành quan tâm.

HIỆU TRƯỞNG

PGS.TS. NGUYỄN ĐỨC HÌNH

LỜI NÓI ĐẦU

Trẻ em không thể coi là một người lớn thu nhỏ. Thuyết phục và kiểm soát bệnh nhân trẻ em đòi hỏi phải có nhiều kỹ năng và cố gắng đặc biệt. Các bác sĩ răng trẻ em cần luôn nâng cao kỹ năng trong công việc tiếp xúc với trẻ nhỏ thường xuyên. Đây quả là một thử thách lớn mà một số ít bác sĩ dám theo đuổi.

Răng trẻ em, trong thời kỳ đầu, thường chủ yếu chỉ thực hiện các kỹ thuật liên quan đến nhổ răng và trám răng. Hiện nay, xu hướng đã chuyển từ nhổ răng sang điều trị bảo tồn và can thiệp dự phòng. Khái niệm răng trẻ em hiện đại và xu hướng phát triển hiện nay là những can thiệp dự phòng và nha khoa can thiệp tối thiểu.

Bác sĩ chuyên khoa răng trẻ em có cơ hội theo dõi trẻ trong suốt giai đoạn hình thành và phát triển răng – hàm của trẻ, do vậy có vai trò lớn trong việc can thiệp đến sự phát triển và giảm nguy cơ mắc bệnh của trẻ.

Chúng tôi biên soạn một cuốn sách Răng trẻ em tương đối toàn diện và cơ bản về một số vấn đề răng miệng của trẻ em dựa trên cơ sở cập nhật các kiến thức răng miệng hiện đại. Nhiều vấn đề chuyên sâu khác về Răng trẻ em còn chưa được đề cập đến ở đây. Mặc dù, nhóm biên soạn đã rất cố gắng nhưng cũng không thể tránh khỏi những khiếm khuyết và thiếu sót, chúng tôi rất mong nhận được sự góp ý của quý Thầy, Cô, các bạn đồng nghiệp và bạn đọc gần xa để cuốn sách được hoàn thiện hơn trong những lần xuất bản sau.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thay mặt các tác giả

Chủ biên

TS. VÕ TRƯƠNG NHƯ NGỌC

MỤC LỤC

Lời giới thiệu	3
Lời nói đầu	5
Bài 1. Đại cương về nha khoa trẻ em	9
<i>TS. Võ Trương Như Ngọc</i>	
Bài 2. Sự phát triển thể chất, vận động và tâm lý ở trẻ em.....	19
<i>ThS. Trần Thị Mỹ Hạnh</i>	
Bài 3. Ứng xử trẻ em trong điều trị nha khoa.....	32
<i>ThS. Trần Thị Mỹ Hạnh</i>	
Bài 4. Sự hình thành và phát triển cung răng sữa.....	39
<i>TS. Võ Trương Như Ngọc</i>	
Bài 5. Sự hình thành và phát triển cung răng vĩnh viễn	55
<i>TS. Võ Trương Như Ngọc</i>	
Bài 6. Các bất thường trong quá trình phát triển răng.....	67
<i>ThS. Đào Thị Hằng Nga</i>	
Bài 7. Bệnh sâu răng ở trẻ em	97
<i>ThS. Đào Thị Hằng Nga</i>	
Bài 8. Trám bít hố rãnh	128
<i>ThS. Đào Thị Hằng Nga</i>	
Bài 9. Chấn thương răng trẻ em	140
<i>TS. Võ Trương Như Ngọc</i>	
Bài 10. Bệnh vùng quanh răng ở trẻ em.....	156
<i>ThS. Trần Thị Mỹ Hạnh</i>	
Bài 11. Điều trị phục hồi răng sữa	179
<i>ThS. Đào Thị Hằng Nga</i>	
<i>TS. Võ Trương Như Ngọc</i>	
Bài 12. Những thói quen xấu về răng miệng.....	192
<i>ThS. Đào Thị Hằng Nga</i>	
Bài 13. Hàm giữ khoảng	209
<i>ThS. Trần Thị Mỹ Hạnh</i>	
<i>TS. Võ Trương Như Ngọc</i>	

Bài 14. Bệnh lý tuỷ răng sữa	220
<i>TS. Võ Trương Như Ngọc</i>	
Bài 15. Điều trị tuỷ răng sữa	229
<i>TS. Võ Trương Như Ngọc</i>	
Bài 16. Các phương pháp vô cảm ở trẻ em.....	250
<i>TS. Võ Trương Như Ngọc</i>	
Bài 17. Chăm sóc răng miệng ở trẻ em đặc biệt	262
<i>TS. Võ Trương Như Ngọc</i>	
Bài 18. Điều trị tuỷ các răng vĩnh viễn chưa đóng chóp.....	296
<i>TS. Võ Trương Như Ngọc</i>	
Đáp án	305